

Vergaderjaar 1994–1995 Nr. 119b

23 942

Wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet van 24 december 1993, Stb. 733, in het kader van het belastingplan 1995

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 16 december 1994

Met genoegen hebben wij geconstateerd dat de leden van de VVD-fractie met instemming kennis hebben genomen van het belastingplan 1995.

De leden van de PvdA-fractie en de D66-fractie wijzen in het kader van het ter hand nemen van de beperking van de aftrekbaarheid van *consumptieve rente op de stijging van de hypotheek in 1994*. Die stijging zou vaak verband houden met de financiering van consumptieve uitgaven zo stellen deze leden. Zij vragen de regering op welke wijze dit gegeven een rol speelt bij het onderzoek naar het ter hand nemen van de beperking van de aftrekbaarheid van *consumptieve rente*.

Dienaangaande merken wij op dat alle aspecten relevant voor een regeling met betrekking tot de *consumptieve rente* bij de uitwerking van een dergelijke regeling in de beschouwing worden meegenomen. Daarbij zal tevens de relatie tussen *rente als aftrekbaar kosten* ter zake van de verwerving van inkomsten en *rente aftrekbaar als persoonlijke verplichting* worden gezien.

De leden van de fractie van D66 vragen welk deel van het percentage lastenverlichting eerste schijf teniet wordt gedaan door de effecten van de initiatiefwet Van Otterloo en of deze effecten voor alle mensen gelden. In 1995 stijgt het premiedeel van het tarief ten gevolge van de wet Van Otterloo met ca. 0,2%. De in het kader van het belastingplan 1995 voorgestelde verlaging van het tarief van de eerste schijf bedraagt 1,15%-punt. Dit is 0,95%-punt méér dan de stijging in 1995 ten gevolge van de wet Van Otterloo. Het premiedeel van het tarief eerste schijf voor personen jonger dan 65 jaar zal ten gevolge van de wet Van Otterloo structureel met 0,85%-punt stijgen: de AOW-premie stijgt met 0,95%-punt en de premie AWBZ daalt met 0,1%-punt. Voor personen boven 65 jaar treedt in de structurele situatie ten gevolge van de wet Van Otterloo een daling in het premiedeel van het tarief op van 0,1%-punt. Deze groep betaalt geen premie AOW en ondervindt van de stijging van het AOW-premiepercentage geen nadeel, terwijl men wel profiteert van de lagere premie AWBZ.

De leden merken op dat als gevolg van de verlaging van het tarief eerste schijf in 1995 de progressie toeneemt. Zij vinden dit een minder gewenste ontwikkeling. Zij vragen op welke wijze de regering hieraan tegemoet zal komen, waarbij zij als voorbeeld noemen schijfverlenging met ingang van 1996.

Aan de daling van het tarief eerste schijf met 0,47%-punt is een lichte toename van de progressie verbonden. De verlaging van het tarief van de eerste schijf is evenwel een effectief instrument voor de creatie van werkgelegenheid en het bereiken van een evenwichtig beeld met betrekking tot de koopkrachtontwikkeling. Tegen deze achtergrond menen wij dat deze lichte stijging van de progressie te rechtvaardigen is. Overigens vindt door de toepassing van de inflatiecorrectie op de schijflengten een verlenging van de schijven plaats. Zo wordt voor 1995 de schijflengte met 2,5% verlengd. Gegeven de voor 1995 verwachte contractloonstijging leidt dit tot een afvlakking van de progressie.

Wij hebben voorgesteld de grondslagverbreding van de samenloopregeling in de vermogensbelasting uit te stellen tot 1 januari 1996. Daarbij zijn wij ervan uitgegaan dat in de loop van 1995 meer duidelijkheid zal bestaan over de resultaten van de studie naar beperking van de aftrekbaarheid van consumptieve rente en van de nadere afweging inzake de vermogensbelasting (waaronder ook de samenloopregeling) en inkomsten uit vermogen. Hoewel wij het met de leden van de VVD-fractie eens zijn dat het hier om complexe vraagstukken gaat, streven wij met betrekking tot bovenvermelde samenloopregeling naar een voorstel met 1 januari 1996 als ingangsdatum.

Wij hebben kennis genomen van de wisselende gevoelens van de leden van de SGP-fractie met betrekking tot de inzet tot lastenverlichting en de invulling en dekking van deze lastenverlichting. Met betrekking tot de invulling van deze lastenverlichting merken wij op dat deze van jaar tot jaar moet worden gezien. Daarbij zal steeds worden gezocht naar een effectieve vormgeving van de lastenverlichting gegeven de doelstellingen van de regering te weten het creëren van werkgelegenheid en het bereiken van een evenwichtige koopkrachtontwikkeling. Om deze lastenverlichting te kunnen financieren is het, gegeven het behoedzame scenario als uitgangspunt van economische groei en de plafondwaarde voor het financieringstekort, noodzakelijk dat besparingen aan de uitgavenkant plaatsvinden. Bij de invulling van deze besparingen heeft het kabinet zich mede laten leiden door de hiervoor genoemde doelstellingen. Tezamen genomen levert dit een beleidsaanpak op die effectief is voor de werkgelegenheid.

De leden van de SGP-fractie vragen naar de verdeling van de lastenverlichting over de periode 1996–1998. In dit verband vragen zij tevens of het de bedoeling is om de lastenverlichting in dezelfde sectoren te laten neerslaan als waar onder het vorige kabinet lastenverzwaringen zijn aangebracht.

In 1995 vindt een lastenverlichting van ongeveer f 5 mrd. plaats. Na deze forse impuls zal de lastenverlichting in de periode 1996–1998 verdeeld over de onderscheidenlijke jaren beperkter zijn. Dit hangt samen met de fasering van de uitgavenbeperkende maatregelen die, gegeven de randvoorwaarde van het financieringstekortplafond, de benodigde ruimte voor lastenverlichting moeten genereren. De wijze van invulling van de lastenverlichting en daarmee de plaats waar de lastenverlichting zal neerslaan wordt van jaar op jaar gezien in het licht van het totaal van omstandigheden die bij de begrotingsvoorbereiding van het desbetreffende jaar aan de orde zijn. Daarbij zullen inkomenspolitieke en werkgelegenheidsoverwegingen uiteraard een belangrijke rol spelen.

De leden van de fractie van de SGP vragen tot welk belastbaar inkomen de eerste schijf, bij gelijkblijvend tarief, zou moeten worden opgerekt om f 1,7 mrd. lastenverlichting te bereiken. Tevens vragen zij naar de werkgelegenheidseffecten van deze variant.

Onder veronderstelling van een gelijkblijvend tarief van de eerste schijf voor personen beneden de 65 jaar zou met een bedrag van f 1,7 mrd. aan belasting de eerste schijf met circa f 5500 kunnen worden verlengd. Door de gewijzigde samenstelling van het tarief van de eerste schijf – minder premie volksverzekeringen, meer belastingen – stijgt het tarief van de eerste schijf voor personen boven 65 jaar met 0,9%-punt. Van deze variant zijn ons geen werkgelegenheidseffecten bekend.

Deze leden wijzen erop dat de verhouding inkomstenbelasting–premie volksverzekeringen in 1995 1:5 is ten opzichte van 1:2 in 1992. Zij vragen of de regering dit evenwichtig acht.

Dienaangaande zij opgemerkt dat de verschuiving in de verhouding met name wordt veroorzaakt door het terugdraaien van de bij de Oort-wetgeving uitgevoerde AAW-operatie. Als gevolg daarvan werd het oorspronkelijke Oort-belastingtarief van 7% verhoogd naar 13% en de premies AAW en AWW navenant verlaagd. Zou deze operatie in 1990 niet hebben plaatsgevonden, dan zou de verhouding in 1990 1:4 zijn geweest. De oorspronkelijke Oort-verhouding wijkt derhalve niet veel af van de huidige verhouding. De aanvankelijke Oort-verhouding moet overigens onder meer worden gezien tegen de achtergrond van een aanzienlijke grondslagverbreding die destijds heeft plaatsgevonden als gevolg van onder meer het niet langer aftrekbaar zijn van premies volksverzekeringen.

De Minister van Financiën,
G. Zalm

De Staatssecretaris van Financiën,
W. A. F. G. Vermeend